

Μέσα / Πέρα από τα Σύνορα

[Πολιτισμός / Ζωγραφική & Εικαστικές Τέχνες](#)

[Κατερίνα Χουζούρη](#)

Η Έκθεση «Μέσα /Πέρα από τα σύνορα»

Η Συλλογή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, που φιλοξενείται στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, διερευνά θεματικά την εξέλιξη της ευρωπαϊκής τέχνης τα τελευταία πενήντα χρόνια, μέσα από την παρουσίαση επιλεγμένων έργων της συλλογής της Ευρωπαϊκής Τράπεζας.

Η Έκθεση οργανώνεται σε τέσσερις επιμέρους ενότητες με αρχή αυτή που ορίζει την έννοια των συνόρων, για να περάσει στην αναδιαπραγμάτευση του θέματος με μια ομάδα έργων που ασχολούνται με τον κατακερματισμό του χώρου χρησιμοποιώντας μια αφηρημένη γλώσσα. Η διαδρομή συνεχίζεται με τον αναπροσδιορισμό των συνόρων μέσα από ένα δραματοποιημένο εικαστικό λεξιλόγιο, που επικεντρώνεται στο χρώμα και καταλήγει στα σύνορα της πραγματικότητας που παρουσιάζονται μέσα από επιλογές φωτογραφιών.

Η Delphine Munro, Επιμελήτρια της συλλογής έργων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και επιμελήτρια της έκθεσης υπογραμμίζει ότι «Μέσα από μία διαδρομή που οδηγεί προοδευτικά από την καθαρή αφαίρεση στην απτή υλικότητα και σε μια πιο αναπαραστατική εικόνα, ο επισκέπτης μπορεί να εξερευνήσει την

ιδέα των συνόρων υπό πολλές διαφορετικές μορφές. Η περιήγηση ξεκινά με μινιμαλιστικά χρώματα και μορφές στην είσοδο και στην αίθουσα 1. Η αίθουσα 2 φιλοξενεί πλουσιότερα χρώματα και μεγαλύτερη ποικιλία οπτικών και καλλιτεχνικών προσεγγίσεων. Τέλος στην αίθουσα 3 εκτίθενται φωτογραφικές αναπαραστάσεις που σε μερικές περιπτώσεις αποτελούν άμεση αντανάκλαση της πραγματικότητας. Στον σημερινό κόσμο με την πληθώρα των διαθέσιμων μέσων, η έκθεση έρχεται να υπενθυμίσει τη δύναμη της απλότητας και των παραδοσιακών μεθόδων, αναδεικνύοντας όμως παράλληλα και την αξία της ευφυούς χρήσης των καινοτομιών και της υψηλής τεχνολογίας στην τέχνη και την επικοινωνία».

Στην έκθεση τη χώρα μας εκπροσωπεί ο Γιάννης Κουνέλλης με το έργο του Untitled. Όπως σημειώνεται στον κατάλογο της έκθεσης «είναι ένα βαρύ γλυπτό αποτελούμενο από πέντε σιδερένιες επιφάνειες στιλβωμένες και συνδεδεμένες μεταξύ τους, πάνω στις οποίες είναι βιδωμένη οριζόντια μια μεγάλη δοκός που συγκρατεί σφικτά κάποια τσόχια υφάσματα σας σφιγκτήρας. Κοιτάζοντας το έργο ο θεατής συσχετίζει τα υφάσματα αυτά με το υλικό των τσουβαλιών για κάρβουνο ή με οποιοδήποτε άλλο χρηστικό ύφασμα, που τώρα είναι παγιδευμένο στις σιδερένιες δομές, αδειανό και συνεπτυγμένο στο σημείο μηδέν της προηγούμενης του ύπαρξης».

Γιάννης Κουνέλλης

Untitled, 1996

Σίδηρος, τσόχα, βαμβακερό ύφασμα σε σιδερένιο πάνελ

200 x 430 x 8 εκ.

Η Διευθύντρια του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου κ. Ευγενία Χαλκιά, μίλησε στην «Πεμπτουσία» για την έκθεση:

κυρία Χαλκιά πώς αποφασίσατε τη φιλοξενία της έκθεσης «Μέσα /Πέρα από τα σύνορα» Η Συλλογή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων; Με ποια αφορμή έγινε;

Με αφορμή τα τριάντα χρόνια από την ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είχε γίνει πρόταση στο Μουσείο, στα τέλη του 2009, όταν Διευθυντής ήταν ο Δημήτρης ο Κωνστάντιος, να φιλοξενηθεί η έκθεση από τη Συλλογή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων που περιλαμβάνει έργα μοντέρνας τέχνης ζωγραφικής απ' όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και πρέπει να πούμε ότι η έκθεση αυτή βγαίνει για πρώτη φορά εκτός Λουξεμβούργου, που είναι η έδρα της και νομίζω ότι είναι τιμή για τη Ελλάδα και τιμή για το Μουσείο που επιλέχθηκε η χώρα μας γι' αυτήν την έκθεση.

Πιστεύετε ότι τα τριανταεπτά έργα της Συλλογής μπορούν να συνυπάρξουν με τα εκθέματα του Βυζαντινού Μουσείου;

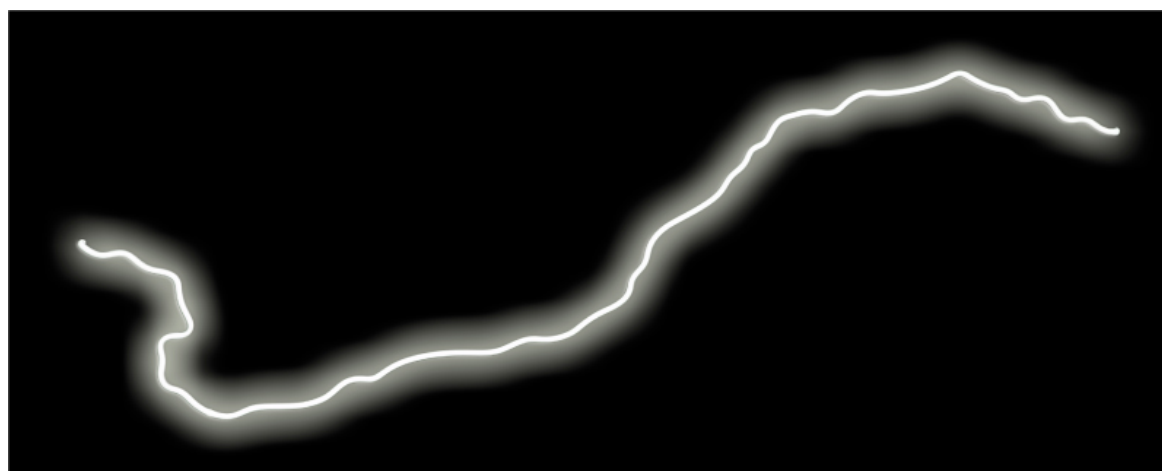
Καταρχήν να σας διευκρινίσω ότι δεν συνυπάρχουν ακριβώς, δεν βρίσκονται στον ίδιο χώρο. Είναι σε μια αίθουσα διπλανή, μια αίθουσα πολλαπλών χρήσεων που χρησιμοποιούμε για περιοδικές εκθέσεις δικές μας, του Μουσείου, αλλά και που φιλοξενούμε από άλλους εξωτερικούς φορείς. Ο όρος για να φιλοξενήσουμε μια έκθεση είναι να υπάρχει μια συνάφεια ανάμεσα στα εκθέματα και τα δικά μας των μόνιμων συλλογών. Τώρα όσον αφορά στα συγκεκριμένα έργα που σας είπα ότι είναι έργα μοντέρνας τέχνης και ότι προέρχονται από όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ένα χαρακτηριστικό τους είναι η πολυπολιτισμικότητα και η πολυεθνικότητα, δηλαδή αυτές οι δύο ιδιότητες είναι χαρακτηριστικές και για το Βυζάντιο. Το Βυζάντιο ήταν και πολυεθνικό και πολυπολιτισμικό. Αποτελεί δηλαδή κάποιο κοινό στοιχείο μεταξύ των δικών μας έργων και των έργων που φιλοξενούμε. Για να μην αναφερθώ και στις καταβολές της ευρωπαϊκής τέχνης στη βυζαντινή τέχνη. Κι αυτό είναι γνωστό.

Υπάρχουν κάποια χαρακτηριστικά της βυζαντινής τέχνης που θα μπορούσε να πει κανείς ότι είναι εμφανή στα έργα των σύγχρονων καλλιτεχνών που φιλοξενούνται στην έκθεση;

Μπορούμε να ανιχνεύσουμε και κάποια τέτοια χαρακτηριστικά που έχει η μοντέρνα τέχνη γενικά και που υπάρχουν και στα βυζαντινά ζωγραφικά έργα, είναι η αφαιρετικότητα, η πνευματικότητα, η υπέρβαση, αυτά στοιχεία που συναντούμε στα έργα της βυζαντινής κυρίως ζωγραφικής, μπορούμε να πούμε ότι είναι και στον πυρήνα των έργων της μοντέρνας τέχνης.

Η ιδέα των συνόρων κυριαρχεί στην έκθεση. Όπως σημειώνεται στον κατάλογο της έκθεσης, «η έκθεση περιλαμβάνει παραδείγματα υπέρβασης ορίων ή διάβασης συνόρων -εδαφικών, πνευματικών ή καλλιτεχνικών». Ποια η σχέση της βυζαντινής τέχνης με τα σύνορα; Θα μπορούσε να πει κανείς ότι ξεπερνά τα σύνορα;

Νομίζω ότι όλες οι τέχνες ξεπερνάνε τα σύνορα. Δηλαδή δεν μπορούμε να βάλουμε στην τέχνη σύνορα, αλλά αυτό ισχύει πολύ περισσότερο για τη βυζαντινή τέχνη, η οποία μπορεί να θεωρηθεί οικουμενική για την εποχή της. Η βυζαντινή τέχνη επηρέασε όπως είναι γνωστό και τέχνες γειτονικών λαών, πέρα από τα σύνορά της και στην Ανατολή και στη Δύση και επηρέασε και επηρεάστηκε από την άλλη πλευρά. Και πήρε και έδωσε. Επομένως δεν ξέρω αν μπορούμε να μιλήσουμε για σύνορα στην τέχνη.

Pravdoliub Ivanov

Border by Memory, 2006

Σωλήνας Νέον

25 x 115εκ.

<http://bit.ly/1cj221x>